

Ambulantní část

Všeobecná pediatrie

Konziliární pediatrické vyšetření dětského pacienta a navržení léčebného postupu ambulantně nebo během hospitalizace. Dispenzarizace- sledování formou kontrol pacienta po ukončení hospitalizace.

Dětská alergologie a klinická imunologie

Dětská pneumologie, regionální centrum pro pacienty s cystickou fibrózou

- Diagnostika a léčba onemocnění respiračního traktu a poruch imunity.
- Realizace alergologických testů, spirometrického vyšetření, vyšetření potního testu- chloridů v potu, genetické a zobrazovací vyšetření k vyloučení nebo potvrzení závažného onemocnění - cystické fibrózy. V indikovaných případech je nutná realizace bronchoskopie- zobrazení dýchacího traktu flexibilním dětským endoskopem.
- Cystická fibróza je nejčastější život ohrožující dědičné onemocnění bílé rasy. V klasické formě se projevuje chronickým onemocněním dýchacích cest, poruchou funkce slinivky, vysokou koncentrací elektrolytů v potu.
- Od října roku 2009 je v ČR test na cystickou fibrózu součástí novorozeneckého screeningového vyšetření.
- Léčba respiračních projevů nemoci spočívá hlavně v boji s infekcí a péči o průchodnost dýchacích cest, při osídlení dýchacích cest patogeny se používá intenzivní, cílená antibiotická terapie, pravidelná protizánětlivá léčba. Děti s cystickou fibrózou vzhledem k poruše slinivky potřebují pravidelné doplňování trávicích enzymů před každým větším jídlem a mají zvýšenou potřebu příjmu energie cca o 50 %, solí a vitamínů, hlavně rozpustných v tucích. Péče o dobrý stav výživy již od prvních dnů stanovení diagnózy je velmi důležitá, používá se přesně specifikovaná doplňková léčebná výživa, někdy i s nutností zavedení výživové sondy.

- Léčba musí být intenzivní a komplexní, mezioborová, řídí ji dětský pneumolog, spolupodílí se dětský gastroenterolog, nutriční terapeut, fyzioterapeut a někdy i psycholog.
- Tradičně se pořádá letní tábor pro děti s chronickým respiračním onemocněním.

Centrum dětské gastroenterologie, endoskopie a biologické léčby

Centrum pro domácí parenterální výživu

- Dítě je vyšetřeno v gastroenterologické ambulanci na doporučení praktického lékaře pro děti a dorost nejčastěji s anamnézou bolestí břicha, poruchou vyprazdňování stolice, pro pozorované neprospívání, s podezřením na zánětlivé onemocnění střeva, potravinovou intoleranci.
- Velmi přínosné je pokud si rodiče s sebou přinesou výsledky dosud realizovaných vyšetření, záznam jídelníčku dítěte, který následně vyhodnocuje nutriční terapeutka stran kalorického a nutričního složení.
- Ke správnému stanovení diagnózy je důležitá anamnéza- důkladný popis potíží, následuje laboratorní vyšetření a zobrazovací vyšetření trávicího traktu: **například ultrasonografie břicha, pasáž kontrastní látkou, eventuálně magnetická resonance**. Při podezření na gastroesofageální reflux je na místě vyšetření **24-hodinové pH- metrie**, které se realizuje za krátkodobé hospitalizace.
- Ke stanovení diagnózy intolerance lepku - celiakie, nespecifických střevních zánětů - Crohnova nemoc, ulcerózní kolitída - je nevyhnutelné **endoskopické vyšetření, které se u dětí realizuje v krátkodobé anestezii**. Realizuje ho dětský gastroenterolog s endoskopickou licenci ve spolupráci s dětským anesteziologem v prostorech operačních sálů na DK FNO speciálním technickým vybavením pro dětské pacienty.
- V ambulanci jsou dlouhodobě sledováni a léčeni pacienti s chronickým střevním onemocněním dle nejnovějších doporučení Evropské pediatrické společnosti pro gastroenterologii, hepatologii a výživu. V indikovaných případech je využívána i biologická terapie.
- **V rámci gastroenterologického centra jsou vyšetřovány i děti s poruchou přijímání potravy, neschopností adekvátního příjmu, potravinovou intolerancí.**

Obr 1: Realizace gastroscopie v celkové narkóze
Endoskopické centrum Dětské kliniky FN a LF UPOL

Obr 2: Realizace kolonoskopie v celkové narkóze
Endoskopické centrum Dětské kliniky FN a LF UPOL

- U těchto dětí je ordinována speciální léčebná výživa doplňková někdy i celková.
- Při neschopnosti polykání nebo neadekvátním příjmu se realizuje výživa výživovou sondou do žaludku nebo tenkého střeva. Výživová sonda může být permanentní nebo se zavádí endoskopicky případně chirurgicky na delší časové období.
- Do výživové sondy se aplikují speciální nutriční preparáty, specifické pro daný věk a potřeby dítěte.
- U pacientů, u kterých není dostatečně funkční trávicí trakt a adekvátní absorpční plocha tenkého střeva, je nevyhnutná nitrožilní výživa, která se aplikuje za přísně sterilních podmínek.
- Po edukaci- zacvičení rodičů během hospitalizace - po zvládnutí všech potřebných postupů, je možné aplikovat nitrožilní- parenterální výživu i v domácím prostředí. Nevyhnutné jsou pravidelné kontroly a konzultace kdykoliv při změně aktuálního stavu.

Dětská endokrinologie a diabetologie, centrum léčby růstovým hormonem

- Diagnostika a následná terapie poruchy štítné žlázy, příštítných tělísek, nadledvin, poruchy růstu – kdy je ve specifikovaných případech deficitu růstového hormonu indikována terapie jeho pravidelnou substitucí.
- Diagnostika cukrovky u dětí převážně **diabetes mellitus I. typu**, probíhá za hospitalizace většinou i za přítomnosti rodiče. Jedná se o celoživotní závažné autoimunitní onemocnění z nedostatku tvorby vlastního inzulínu a nutností jeho substituce.
- Již během pobytu na klinice si dítě spolu s rodičem postupně osvojuje specifika **diabetické diety**, kdy se potraviny počítají na výměnné jednotky / 1 jednotka = 10 g sacharidů/, učí se **sebekontrolě** (selfmonitoring) – pravidelné měření hladiny cukru glukometry a **pravidelné aplikaci inzulínu** inzulínovými perý nebo pumpou.
- Pacient přichází na pravidelné kontroly dětským diabetologem a při akutně vzniklých potížích má možnost konzultace aktuálního stavu s odborníkem i telefonicky. Velmi důležitou roli hraje úloha edukovaného a odpovědného rodiče hlavně u menších dětí v následující každodenní péči o dětského pacienta. Cílem je dobrá kompenzace cukrovky s vyrovnanou hladinou glukózy a tím i minimalizace komplikací s dobrou kvalitou života.
- Dětská klinika pořádá pravidelné edukační semináře pro děti a jejich rodiče a každý rok také letní prázdninový pobyt pod dohledem dětského lékaře- diabetologa a týmu diabetologických zdravotních sester pro děti s tímto závažným celoživotním onemocněním.

Dětská neurologie

- Diagnostika a terapie vrozených i získaných poruch centrálního a periferního nervového systému. Konziliární vyšetření u akutních zánětů mozku či poruchách vědomí.
- V diagnostice se kromě důkladné anamnézy, neurologického fyzikálního vyšetření využívá i **elektroencefalografie - vyšetření elektrické aktivity mozku, zobrazovací vyšetření mozku magnetickou resonancí a lumbální punkce**- odebrání vzorku mozkomíšního moku u dětí v krátkodobé anestezii.
- V dětské neurologické ambulanci lékař hodnotí a pravidelně sleduje psychomotorický vývoj dětí, zvláště předčasně narozených nebo jinak rizikových pacientů.
- V ambulanci dětský neurolog sleduje děti s epilepsií, chronickou bolestí hlavy a jinými chronickými potížemi neurologického původu.

Dětská kardiologie

- Diagnostika a terapie vrozených či získaných onemocnění srdce.
- Hlavní součástí kardiologické vyšetření je **elektrokardiografie- vyšetření elektrické aktivity srdce a echokardiografie - ultrazvukové vyšetření srdce**.
- Pravidelné sledování pacientů po kardiologických operacích.

Dětská nefrologie a Dětská urologie ve spolupráci s Urologickou klinikou FNOL

- Diagnostika a terapie vrozených či získaných onemocnění ledvin a močového traktu .
- Využívá nejenom laboratorní a zobrazovací vyšetření - ultrasonografii, scintigrafii a rentgen spolu s aplikací vodní kontrastní látky - ale i endoskopické vyšetření urotraktu u dětí samozřejmě v celkové anestezii.
- Dětský urolog u dětí indikuje a následně realizuje chirurgický výkon na operačních sálech Dětské kliniky.

Dětská hematonekologie a hematologie

- Diagnostika a léčba poruch krevetvorby. Dispenzarizace hematonekologických pacientů.

- Převážně laboratorní a zobrazovací vyšetření, u indikovaných pacientů i punkce kostní dřeně v celkové anestezii u dětí.
- Častokrát se ambulantně realizuje aplikace krevních derivátů, substituce chybějících faktorů srážlivosti, léků.

Dědičné poruchy metabolismu a dětská hepatologie

- Diagnostika a terapie vzácných vrozených poruch metabolismu a onemocnění jater. K diagnostice se využívá i biopsie- odebrání vzorku jater pod ultrazvukovou kontrolou, v krátkodobé anestezii.

Dětská revmatologie

- Diagnostika a terapie nejčastěji pro infekčních nebo autoimunitních zánětlivých onemocnění kloubů.
- K diagnostice se využívají jak laboratorní, zobrazovací metody i punkce a odebrání vzorky z kloubní dutiny.

Dětská chirurgie ve spolupráci s I. chirurgickou klinikou FNOL

- Vrozené a získané onemocnění převážně trávicího traktu.
- Dětský chirurg u dětských pacientů plánuje a následně realizuje chirurgický výkon na operačních sálech Dětské kliniky.
- Pravidelně sleduje děti po závažných operačních zákrocích.
- Realizuje konziliární vyšetření u akutních případů.

Na komplexní léčbě dětských pacientů se podílí i dětský psycholog a fyzioterapeut.

Lékařská služba první pomoci pro děti je zajišťována v budově Dětské kliniky FNOL **ve všední dny od 15.00 do 7.00 hodin. V sobotu, v neděli a ve svátek od 7.00 do 7.00 hodin (24 hodin).**

Velkou výhodou je bezesporu také okamžitá návaznost specializované a superspecializované péče v případech, kdy pacient přijde na pohotovost se závažnějším problémem.

Dětská galerie

Již několik let se na Dětské klinice v Olomouci můžete setkat s Dětskou galerií, kterou provozuje sdružení Šance. Galerie se nachází v přízemí kliniky.

Několikrát týdně zde v odpoledních hodinách probíhají tvořivé aktivity pro hospitalizované děti i jejich rodiče.

Provoz Dětské galerie se setkává s pozitivní odezvou nejen ze strany pacientů, ale i v řadách zdravotnického personálu. Snahou je v rámci humanizace zdravotnictví co nejvíce zpříjemnit dětem jejich pobyt v nemocnici. Více o dětské galerii na drese: <http://www.sancecz.org/detska-galerie.php>

